

- III. 9. Térdnyújtás terpeszállásba, negyedfordulat balra a talpakon, páros karütés oldalsó középtartásba. (Tenyerek le.)  
 10. Szünet.  
 11. Szünet.  
 12. Szünet.
- IV. 13. Alapállás.  
 14. Szünet.  
 15. Szünet.  
 16. Szünet.

(A gyakorlatot négyszer körül végeztetjük. Zenéje: Pándy: Magyar tornász induló.)

## Tündérfátyol

Magyar mesejáték gyermekeknek. Három felvonásban.

Irta: Várdótfalvi SALAMON LASZLÓ tanító.

*Személyek:*

|   |                  |
|---|------------------|
| Fejedelem.  | Udvarnagy.       |
| Fejedelemasszony.                                   | Harsonás.        |
| Hajnalcsillag.                                      | Mesetündér.      |
| Jószivü Királyfi.                                   | Felhőkirály.     |
| Gergő.  | Álomtündér.      |
| Látó.   | Feledés tündére. |
| Igric.  | Pásztorleány.    |
| Pásztorok és Pásztorleányok, mint élőkép szereplői. |                  |

### ELSŐ FELVONÁS.

A Fejedelem trónterme. Márványfalak. Diszítések aranyozva. Balról Fejedelem széles trónszéke. Jobbról, balról kisebb trónszék Fejedelemasszonynak és Hajnalcsillagnak. Jobbról, szembe ezekkel, díszes szék Jószivü Királyfinak.

*Első jelenet.*

*Fejedelem. Fejedelemasszony. Hajnalcsillag. Jószivü Királyfi.* (Öltöztetik, mint a mesében, színes és ragyogó. A trónszékekben ülnek.)  
*Udvarnagy.* (Jobboldali kijárat mellett áll.)

*Fejedelemasszony:* (Becéző gyöngédséggel simogatja Hajnalcsillag arcát.) Szomorú mesét nem meséltem én, amidőn a bölcsöd rengetém. Ajakam vidám dalt dalolt neked, nem szomorú, fájó éneket! Szemed mégis könnyes, arcodon ború. Kicsinyke leányom, miért vagy szomorú?

*Hajnalcsillag:* (Hófehér ruhában. Fején aranyabroncs, közepén egy csillaggal.) Ne kérdezz anyám, meg nem mondhatom, hogy a szívem miért fáj nagyon...

*Fejedelem:* (Udvarnagyo-hoz.) Jöjjenek a mulattatók!

*Udvarnagy:* (Meghajol.) Parancsodra, felséges fejedelem! (Kijárja a jobboldali ajtót.)

Második jelenet.

*Látó. Igric. Gergő.* (Székely nemzeti viseletben jönnek és a trón elé állanak. Meghajolnak.)

*Látó:* Felséges Fejedelem! Nevem Áron bá', a látó! Megmondom a jövőndöt! Olvasok a fűszálak rezdüléséből, felhők járásából, napnyugvásból, holdkelésből s a csillagos égről! Látom titkait e teremtet mindenségnek, jeleket látok, mik előttetek rejtve vannak, ám én róvásfámra róvoni s jót, rosszat olvasok belőlük...

*Igric:* Simon vagyok, felséges Fejedelem, a hegedős! (Felmutatja a kezében lévő kobzot.) Áron bá' látásait csengő-bongó szavakba öltöttem, cifrázom, szépitgetem s mellé pengetem kobzomat... Éneket éneklek a felhőkirályról, a ködvítezelekről s a tündér fátyoláról...

*Gergő:* Gergő a nevem — felséges Fejedelem —, Erdöntalált Gergő! (Egy pásztorfurulyát mutat fel.) Ebben a jávorfafurulyácskában vagyon a tudományom! Kacagatom s rikatom véle a népeket.

*Fejedelem:* Kezdjük a vidámján! Lássuk, mit tudsz!

*Gergő:* (Szinközépre megy, szembe a trónnal. Furulyázik, majd elbeszélő hangon.) Magos hegyeken tündérvár, arra csak a tündér jár. Tündérfátyol lengedez, szivemben dal gerjedez! Átlépjük a vár fokát, elhozzuk a fátyolát! Járjad lábam, mondjad szám, kacagj, kacagj királylány! (Furulyázik és táncol.)

*Hajnalcsil'ag:* (Kutatva vizsgálja Gergőt.) Mi ruha az, ami rajtad vagyon?

*Gergő:* (Végig néz magán.) Ez é? Ez a gunya? Hát ez csak amolyan egyszerű paraszti gunya...

*Hajnalcsil'ag:* (Tünődve.) Hol láttam én ilyen ruhájú embereket? (Gergőhöz.) Mely országban viselnek ilyen öltözetet?

*Látó:* (Hajnalcsil'aghoz.) Jártál é valaha — fenséges kisaszszonyom — azon a földön, ahol havasfejú hegyóriások aljában őrt állanak a zö'd fenyük? Ott, hol ez a legény (Gergőre mutat.) ...először látta meg a felkelő napot?

*Hajnalcsil'ag:* (Tünődve.) Nem! Nem jártam soha!

*Látó:* (Komoly magabizással.) Én mondom neked, s bizonynal bizonygatom, jártál, de nem éberem! (Igrichez.) Simon hegedős! Bontsd tovább a rejtély fonálát!

*Igric:* (A koboz hurjain végigfutnak ujjai.) Ha leszáll az este fekete palástba, Mesetündér suhan szerte a világba. Ködselyem ruhája... Leng, lobog a fátyla. Azt, kinek arcára teríti a fátylat, elhagyja a jókedv, s megszállja a bánat s varázsos ígézet. Lát szomorú képet. Rabbilincsbe fűzve messzi ország népe. Bánatos danája szerte száll az éjbe...

*Hajnalcsil'ag:* (Kerjät megállástjelzően emeli.)

*Látó:* Megállj Simon hegedős, ne tovább!

*Hajnalcsil'ag:* (Mintha ködös messziébe tekintene.) ...lát szomorú képet? Rabbilincsbe fűzve messzi ország népe... bánatos danája szerte száll az éjbe... Hol láttam én ezt? Hol lakik ez a nép s mi a reeve?

*Igric:* ...Merre van az utja? Csak a tündér tudja! Mi neve e népnek, tündérfátyol rejti. (Jól kihangsúlyozva.) ALMÁBAN ki látja, méberen felejtli!

*Hajnalcsillag:* (Összerázódik, mint aki álmából ébred. Csodálkozva néz szét.)

*Igric:* (Folytatólag, szünet nélkül.) Feledésnek könnye, sűrűn bele-szöve. Ragyogó naptányér amerről feltámad, ott, ki feltalálja magos tündérvárat s elhozza a fátylat... megszűnt a varázslat...

*Hajnalcsillag:* (Mintegy önmagának.) Csillagos égen gyémántos ut... Mesék tündére járja. Suhan az éjben ködbeveszön s leng, lobog utána fátyla! Csillagos égről, ha száll felém s arcomra hull a fátyol, bánatos álm suhan elém s utána a szívem gyászol... (Kévs tündés után.) Értem! Most már értem! Látok szomorú álomlátást, mire ébren emlékezni nem bírok, csupán fájó szívem az emlékeztető! (Síró, de mégis parancsoló hangon.) Hozzátok el azt a fátylat és tépjétek darabokra!

*Jószivű Királyfi:* (Felemelkedik helyéről.) Szavad parancs szépséges Hajnalcsillag! (Szinközépre megy.) Ragyogó naptányér amerről feltámad, megkeresem én ott azt a tündérvárat... Eltépem a fátylat...

*Látó:* (Tiltakozva emeli kezét.) Szavad ne feledd vitéz Királyurfi! Ha eltéped a fátylat, ujat sző helyébe a Mesetündér! Szöviszövegi bánatkönyvből, feledésből s belészövi ama szenvedő, rab nép sejtve-sejtett nevét. Ha megszerzed a fátylat, ne szaggasd szerte, ne szórd a szelekbe! Hozdd el a fejedelmi várba, hogy titkát fejthessem!

*Jószivű Királyfi:* Mondd, te bölcs öreg, merre keressen a Mesetündér várat, hogy haszontalanul ne járjak be országot-világot? Mely tartomány az, s mily nevű nép lakja a helyet, ahol a Mesetündér vára áll?

*Látó:* Vitéz Királyurfi, az a nép a Mesetündér népe! Az az ország a mesék országa, hol apró tündéreké folyton-folyvást fonják-szövik a mesefonalat...

*Gergő:* (Nagyot fohászokodva.) Az a nép az én népem... az az ország az én hazám.

*Jószivű Királyfi:* A nevét mondd hazádnak! Hogyan nevezik népedet?

*Gergő:* Nem tudom, uram!

*Jószivű Királyfi:* (Csodálkozva.) Nem tudod hazád nevét?

*Látó:* Az az ország varázslat alatt vagyton! Nem mondhatja ki senki a nevét!

*Jószivű Királyfi:* (Gergőhöz.) Megismernéd-e azt a népet? Azt a földet? Ráósmersz-é, ha megtaláljuk?

*Gergő:* (Bizonykodva.) Meg én, felséges Királyurfi! Bizonynal mondom, hogy meg!

*Jószivű Királyfi:* Velem jössz fiu! (Fejedelemhez.) Felsőg! Ha nem veszed rossznéven, én nyomban indulok! Sietek, hogy leánykád arca ne legyen sokáig szomorú! Röppenjen fel arra hamarosan az öröm hajnalpirja s csendüljön ajakán a dal. (Hajnalcsillaghoz.) Kö-

szöntlek bucsuszóval szépséges Hajnalsillag!

*Hajnalsillag:* (Jószivü Királyfihoz lépdel.) Ég áldása kísérjen, jószerencse vezéreljen utadban Jószivü Királyfi! Türelemmel várok rád. Várok s várakozom mindaddig, míg kertemben el nem hullatja szirmát az utolsó piros rózsza is... Siessetek, mert lehet, hogy az utolsó rózsával magam is elhervadok...

*Jószivü Királyfi:* Megyek, mert akarom, hogy csillogjon szemedben a boldogság csillaga, megyek, mert akarom, hogy a jókedv dala zendüljön ajkadon, megyek, mert fáj nekem a te szomorúságod!

(Függöny.)

#### MÁSODIK FELVONAS.

Havasi táj. Tisztás. Jobbról és balról szálfenyők és borókabokrok között bejárat. Jobbról, háttér felé hatalmas pad, részben sziklakövekből, részben gyalulatlan fenyőfadeszékából összeróva. Zöld moha borítja. Háttértávlatban hósipkás havasok, közelebb meredek és megmászhatatlannak látszó szirtfokon várrom. Pirosuló esthajnali fény. Csilingelő csengő és kolompszó hallatszik.

*Első jelenet.*

*Látó. Pásztorleány. Pásztorfiúk és Pásztorleányok.* (Havasi pásztorok ruhában. Férfiak öltözete olyan, mint Gergőé, a leányok részben torockói, részben csíkvidéki népviseletben.)

*Látó:* (Középtájon egy kis tüzecke mellett szalonnát pirit.) No csibécskéim! Miről meséljek nektek? A hétfejű sárkányról é, avagy tán biz a vasorru bábáról?

*Pásztorleány:* (A legszebb a leányok között. Ruhája is a legdiszesebb.) Régtől ígéretet már Nagypóka a mesét a Felhőkirály bánatáról. Szépen kérjük, ha elmondaná!

*Látó:* No jó! Legyen óhajtástok szerént! Hallgassátok hát a mesét a Felhőkirályról! (Elbeszélő hangon.) Felhőparipán a Felhőkirály nyugodalmat sehol nem talál. Üveghegyeken átviszi a szél, Óperenciákon tulra ér... Siró szellő szárnyán néha haza száll Mesék országába a Felhőkirály... Szétnéz a hegyen, jár a völgybe lenn, könny hull a szeméből és tovább megyen... Ki mondja meg? miért hull a könnye bús Felhőkirálynak?

*Pásztorleány:* (Elölép.) Én már kitaláltam! Csillagos égen fénylő nagy ut. Felhők királya járja. Fénylő nagy uton a Felhőkirályt Meséknek országa várja. Kődparipákon, szélvészlovon száguld elő a népe, éjtelen éjben, csillaguton, hogy a védtelent védje. Kődparipákon, szélvészlovon csillagos utat járva, Meséknek népe a Felhőkirályt hiába... hiába várja!

*Látó:* (Tovább folytatja.) Felhőparipán egymagába jár... Vitézet sehol nem talál! Fellegek között rozsdás kürtje szól, harcosai nincsenek sehol... Viharos éjjelen, mikor haza száll, Mesék országába bús Felhőkirály, szétnéz a hegyen, jár a völgybe lenn, búsan harsog kürtje és tovább megyen... (Bevégzi a szalonnázást.) No, édes egy fiókáim, szeggyétek-vegyétek a sátorfátokat! Tereljétek a nyájakat az esztenába s tük is huzódjatok be kalnyibátok mélyire! (Kezével

ernyőzi a szemét s néz a háttér irányába.) mert a Tarajszikla felett gyűlnek a felhőlovasok! Szélvészvitéz is bocsájtja már ki a szélcsikókat! Fertályórán belül olyan égszakadás-földindulás leszen e helyt, hogy csak no!

*Pásztorleány:* Igaz szívből köszönjük a szép mesét, Nagyapóka!

*Látó:* Jószívvel, te kis Futri Kata! No csibikéim, kotródjatok hát tüstént, mert mungyarást hátrakötöm a sarkatokat!

(Pásztorleány. Pásztorok el jobbra és balra.)

*Második jelenet.*

*Jószívü Királyfi.* Gergő. (Balról jönnek.)

*Gergő:* (Szétnéz.) Fenyűfák! Az erdön málna, szamóca, s vargánygomba... Piros pettyes halacs kák a kristályvizü patakokban s fehér hósípkát viselnek a vén hegyek! (Jószívü Királyfihoz.) Ugy nézem Királyurfi... helyt vagyunk! (Örömkialtást hallatva pillantja meg a várromot. Mutat.) Ügyelj csak oda uram! Mihók legyek, ha az nem a tündérek vára ott!

*Jószívü Királyfi:* (Látóhoz.) Mondd jó öreg, nem a Mesetündér vára az az omladék amott a szirten?

*Látó:* Jól vőkedel uram! Valóban a Mesetündér vára az...

*Jószívü Királyfi:* És mondd jámbor öreg, hány óra járásnyira vagy on ide az a vár? Elérjük-e még napszállat előtt?

*Látó:* Fertályóra járás a szemnek, de örökkétig tartana a lábatoknak...

*Gergő:* Már osztán mért?

*Látó:* Ha csak szálló madárként szárnyat nem bontotok, másként oda fel nem mentek, mert azt az utat csakis a Felhőkirály járja szélvészparipákon... A Mesetündér várába halandó ember nem mehet... De ne essetek kétségbe! Hol nagy a veszély, közel vagy on ott a segedelem! Regélek nektek egy öreg regét! Figyelmezzetek reá s utána, ha tudtok, hát cselekedjétek... (Mesél.) Magos tündérvárnak rejtve-rejtett utja. Merre az ösvénye, Felhőkirály tudja... mikor éjféltájon átrepül a váron. Vilám a szablyája, köd a paripája... Magos tündérvárban Mesetündér várja. Selyemköd ruhája, leng-lobog a fátyla. Zúgó szelek szárnyán, felhőparipákon, csillaguton szállnak által e világon... s éki hívja, annak e'ébe suhannak! Kiáltsátok nevét a Felhőkirálynak, mikor ködvitéli errefelé szállnak! Kérve-kérő szóra, a Tündért lehozza...

*Jószívü Királyfi:* Hogyan mondtad, jó öreg? A Tündért lehozza? Való ez?

*Látó:* Való igaz ez uram! A Mesék országában jársz most! Más itt a törvény, mint amoda kívül! Ámde ügyeljétek, mert ez nem megyen ám olyan ripsz-ropsz... Fortély a vagy on... Alomszellő fuvall akkor majd e tájra s arcotokra borul Mesetündér fátyla s láttok bánatképet, bilincsbevert népet... Mi neve e mépnek s hol vagy on házája, míg a Felhőkirály hegyet s völgyet járja, Mesetündér tudja s halkán, sűgva-sűgja...

*Gergő:* Alomszellő fuvall e tájra?

*Látó:* Jól megértésétek! A Mesetündér nem jár egyedül. Előtte repül gonosz testvére, az Álomtündér, utána suhan a másik ártó szellem, a Feledés tündére. Kire az ránéz, elfeledi az álmot, elfeledi, mit látott s elfeledi, mit sugott fülébe a Mesetündér... Mindent, mi véletörtént, elfeled... Gonosz varázslat ez rajtunk s mindenkin...

*Gergő:* (Látszik rajta, hogy valami tőri a fejét.) Édes egy furfangos eszem, csak most ne hagyj cserben!

*Látó:* Ahajt ni! Szélvészvitéz felhőlovasai nyargalnak már az ég boltozatára! (Távoli szélzúgás.) Tarajos felhőkocsin jó a Felhőkirály! Megyen a tündérvárba! Zivatar készül! Béhuódok a kalyibámba! Ha ide ér a felhőkocsi, kiáltásatok hangos szóval a Felhőkirály nevét! (Elballag jobbra.)

(Szélzúgás erősödik. Dobpergésszerű zaj.)

*Jószivű Királyfi:* (Gergőhöz.) Fejünk felett a felleg! Kiált!

*Gergő:* (Felfelé nézve kiált.) Felhőkirály szállj le égnek magasáról! Szelek szárnyán szálló felhőparipadról! Kérésünkkel szánj meg! Felhőkirály állj meg!

(Színen hirtelen fehér magnézium fény villan át.)

#### *Negyedik jelenet.*

*Felhőkirály:* (Ezüstös vértetűben, felhőszerű fehér palásttal a vállán, fején ezüst abroncskorona, kezében ezüstszerű, cikk-cakkos nyilvégződésű dárda. Besiet balról és megáll a közepén. Kiáltva.) Hivtatok? Itt vagyok! Mit kívántok? Csak gyorsan, mert sietős az utam! Én ritkán pihenhetek!

(A zaj megszűnik.)

*Jószivű Királyfi:* Felhőkirály, szépen kérlek, hozd le a Mesetündért!

*Felhőkirály:* (Szemügyre veszi Jószivű Királyfit és Gergőt.) Hohó! Fáradt vándorok! Ismerlek benneteket! Láttam, mikor forró pusztákban vándoroltatok, s számtalanszor suhantam el fejetek fölött nyugaton, amikor bérceken bandukolt lábatok... Hát végre, végre megjöttetek, célhoz értetek! Szívesen lehozom a Mesetündért, ha kívánjátok, de nem sokra mentek véle, mert a fátylát, miit éjelente terít a fejedelmi Hajnalcsillag arcára, meg nem szerezhetitek! Az Álomtündér elaltat benneteket s ha a Mesetündér elsuhant, jó a Feledés!

*Gergő:* Felséges Felhőkirály, instállak, tedd meg ez egyszer s hagyd várunkba őket! Ne engedd kocsidra ez ártó két banyát!

*Felhőkirály:* Felhőkocsimon soha sem ültek ők! Szárnyuk nagyon s suhannak! Én csupán a Mesetündért viszem...

*Jószivű királyfi:* (Elkeseredve.) Ó! szörnyű ez a varázslat! Mondd Felhőkirály! Te, ki vágató felhőkocsidon számtalanszor szállottál már el ez ország felett, s jól ismerheted, megkérdem, nem tudnád e igazi nevét? Ha magösmernheténk, ugy a Fejedelem haddal jönne ide és szabaddá tennénk, hogy Hajnalcsillagnak ne fájjon a szive...

*Felhőkirály:* (Tünődve.) E föld igazi nevét? Nem tudom! E földet s népét jól ösmern s szánom sorsukat, de való nevöket nem ismerem! Csak a Mesetündér tudja, de ő is csak sügván-sügvja a fátyla mö-

gött álmodók fülébe. De várjatok! Elmondom, mit látok én e földön s e föld felett, midőn éjféleken keresztül vágatok rajta... (Szélzugás.) Ott, ahol éjtelek éjféleken sirása hangzik egy népnek, végig robbognak a ködlovasok csillagos útján az égnek! Bilincs ha csörren a völgyek felett, megzendülnek a bércek! Nagy hegyek ormára bús hada jó örök bujdosó vezérnek! Korbács ha csattan s az éjbe lecsap, dübörög síkjának hantja. Előrohannak a Ködkatonák s Regősnek penköl a lantja! Rab marad soká e bércek hona s véröket patakba ontják, (Kiáltva.) mert alszik az élő, míg harcol a holt!

*Gergő:* (Ki eddig eltűnődve hallgatta a Felhőkirályt, most szinte ujjongva, dacosan felkiált.) És mégis szabad lesz ez az ország! (Elrohan balra.)

*Felhőkirály:* Lehozzam-e hát a Mesetündért?

*Jószivű Királyfi:* Hozd! Hátha megtörik valamiképen a varázs ereje! Hátha legyőzöm az Álomtündért és a Feledés tündérét! Hozd le kérlek!

*Felhőkirály:* Ég áldjon! Én sietek! (Megemeli dárdáját. Süvöltő zaj, dobpergés. Balra elsiet.)

*Jószivű Királyfi:* (A mohos padhoz lépdél és fáradtnak látszó mozdulattal leül.)

#### *Ötödik jelenet.*

*Gergő:* (Bejön. Egy szénával kitémőtt bábút hoz magával, melyre ráhuzta szűrét, ráletette kalapját. A bábút a pad mellé cipeli és úgy helyezi el, mintha az aludna.)

*Jószivű Királyfi:* Hol jártál szögám s mit mivelsz?

*Gergő:* Giz-gaszt, száraz kórét s lapulevelet szedtem vót itt a harasztosban s kitémém véle cifra szűrömet! (Bábuhoz.) No Gergőcske, csicsijja-bubája! Aludjál szépen s ha jó a tündér, el ne áruld jó gazdát!

*Jószivű Királyfi:* Mire való e gyermeki játék? Mit akarsz e bábbal?

*Gergő:* Láttál é már csigabigát rejtezni a zöld füvek között, Királyurfi? Megmondhatod é egy szempillantásra, benn vagyon é a házában a csigácska, avagy kievé belőle az erdei madár s csak üres héjja az, mely csalja szemedet? Az álom nem jó az ember szemére fényözönnel. A setét homályt kedveli az, hol az élő bábnak látszik s néha az árnyéket élönek véled! Ül vesztég a padon Királyurfi!

*Jószivű Királyfi:* És te?

*Gergő:* Béhuzódom emide a kalyibába! Ha időm elérkezett, tüstént jövök! (El jobbra.)

*Jószivű Királyfi:* (Tűnődve néz utána.) E furfangos fickónak ugyan mi szándéka vagyon? Hosszu utamon tanultam ösmerni furfangos esztét... de szíve hü s derék! (Pad balsarkában félkönyökére dől.) Fáradt vagyok! Ó Hajnalcsillag, ne légy szomorú, mert fáj nekem a te szomorúságod! (Könyökére dőlve eszunnyad.)

*Hatodik jelenet.*

*Alomtündér:* (Sötétkék ruhában, lengő, kék fátyollal jobbháttér-bejáraton besurran. Jószivü Királyfihoz oson.) Ah! Hát te vagy az? Ezért hát a nagy vigalom s öröm odafenn a várban? Nem könnyű szendert, mély álmat bocsájtok rád, melyből nehéz lesz az ébredés! Aludj, hogy hugom népe ne lehessen szabad sohasem! Értetted é? Soha! (A fekvő bábra alig hogy letekint.) Ez itt a szolga! No, aludj te is! (Elsuhan balra.)

*Hetedik jelenet.*

*Mesetündér:* (Jobbról be' lép. Fehér selyem ruhája ragyogó, csillogó ékköves. Pártája aranyos. Hófehér selyempalástot visel s széles, de nem tulságosan hosszú fátyol leng a karján, melybe vékony arany-szálak vannak himezve. Nagyon szép és arca szomorú. Jószivü Királyfihoz lép.) Királyfi ébredj! Beszédem van veled! Ó, hát te, ki hosszú vándorutadon mindig ébredni bírtál, ha ütött az óra, most a kérve-kérő szóra aluszol-e tovább? Ha én nem beszélhetek veled, majd beszél helyettem e fátyol! (Fátyolának szárnyát rálebbenti Királyfi arcára és ott tartja a következő kép alatt.)

## ELŐKÉP.

(Hátsó színfal a magasba emelkedik. Mögötte hatalmas, galamb-búgos székelly kapu, haragoszöld fenyőfák között. A kapu mögött, borókabokros domboldalon apró fából faragott házikók. Távolatban havasok. Kapu előtt három szépen faragott erdélyi kópjafa. Nagyméretűek. Mindegyikhez hozzá van kötözve egy-egy leány. Középső a *Pásztorleány* ebből a felvonásból, csiki népviseletben. A jobboldali torockói, a baloldali nyárádvidéki népviselet szerint öltözve. A kapu oszlopaihoz is leányok vannak kötözve. Az oszlopok előtt pásztorok bilinesbe vert kezekkel, szomorúan üldögélnek, vagy lehajtott fejjel állnak.)

*Mesetündér:* (Mutat az előképre.) Ime az én népem!

*Pásztorleány:* (Szaval.) Büszke lombu tölgyek között szabad szellő muzsikál! Nincsen lánc a sasmadáron, ha a szírtől tova száll! Kristály patak vígan csobog, suhantanak a habok... Egyedül csak mi nem leszünk soha, soha szabadok? Soha, soha szabadok?

(Ennél az utolsó sornál a férfiak megrázzák a bilincseket.)

*Pásztorleány:*

*Őseinknek szent csillaga tiszta fényben fenn ragyog!*

*Igazságunk napfényében szikráznak a havasok!*

*Csaba útján reménységről ragyognak a csillagok!*

*Egyedül csak mi nem leszünk soha, soha szabadok?*

*Soha, soha szabadok?*

*Mind:* (Egyszerre kiáltva.) Hej, mikor vágatsz már végig e hegyeken, győztes hadak élén, dicső Fejedelem?

*Mesetündér:* (Ellebbenti a fátylat Jószivü Királyfi arcáról.)

(Hátsó függönyszínfal legördül.)

*Mesetündér:* (Sóhajtván.) Láttad é e szörnyű álmat Királyfi? És nem ébredsz? E varázs legyőzéséhez kevés az erőd? Így hát, hogy mit tégy, én hangos szóval meg nem mondhatom s a titkot csak sűg-



hatom... halkan súghatom... (Jószivü Királyfi fölé hajol és fülébe sutog, majd szomorú arccal nézi még pár pillanatig, azután ellép tőle és jobbra indul.)

*Kilencedik jelenet.)*

*Gergő:* (Besiet és utját állja Mesetündérnek. Széttárja a karjait.) Hopp! Állj meg egy szóra Tündérke!

*Mesetündér:* (Halk kis sikolyt fojt el. Nem rémült és nem menekül. Inkább örül.) Élő ember! A varázs pecsétje talán megtörik?

*Gergő:* (Ámulva nézi Mesetündért és féltérdre ereszkedik előtte.) Ruhád ragyogó selymes köd, szemed csillogó fény, hajad bársonyos éjtszaka, arcod rózsalevél! Hangod havasi pásztorsíp, ajkad zengőn zenél, lengő ködselyem fátyolod a biztató remény! Ki vagy? Ki vagy? Ó mondd el ezt nekem! Ó mondd el!

*Mesetündér:* Hogy én ki vagyok? Várj! Most elmondom neked! Én vagyok a... suhanó meseköd, rejtő erdők mélyén, csillogó fényvilág gyermekek szemén, csobogó csermelykék csajcsogó zenéje pázsitos völgyek ölén. Pásztortűz csillag a sötét éjtszakában, vén hegyek ormán a hajnal bibora... magasba vágató felhőparipákon bús regék ködfátyola!

*Gergő:* Hangod havasi pásztorsíp! Ajkad mesét mesél! Hajad bársonyos éjtszaka! Arcod rózsalevél! Ruhád ragyogó selymeköd, szemed bánatos fény! Mért vagy szomorú, Tündérleány? Kérdve ezt kérdelem én! Miért? Miért? Ó mondd el ezt nekem? Ó mondd el?!

*Mesetündér:* Vad vihar száguldott Mesék országára! Azóta szomorú, fájó éneke! Nincs nyugtom sehol, mert idegen a forrás, bérc, patak, erdő nekem! Békémet nem lelem magos Tündérvárban... bilincsből népemnek mind a két keze! Bánatkörny fátyolom leng, lobog az éjben, ha felzúg bús éneke! (Nézi az előtte térdelő Gergőt.) Gergő! Erdőntalált Gergő! Hát nem ösmersz meg? Mint parányi fiúcskát, én vezettelek oda, hol legtöbb volt a málna, legédesebb a szamóca s legüditőbb a forraska vize... én hívtam a feketerigót a fejed fölé, hogy tanítson meg tilinkózni s mikor a lankás lejtőkön ülve a biborzó napszállatot lested, én suttoztam füledbe a sok-sok mesét az apró törpécskék kalapácsáról... manócskák táncáról, tündérek váráról s gonosz boszorkákról... én daloltam dalt a csillagok között szálló Ködvitézek kürtjéről s én küldtelek el Gergő kódorogni, világot járni, hogy tilinkód szavával virrasztva sírjad a hajnalt!

*Gergő:* (Rajongó nézéssel.) Igen... igen... tudom... Emlékezem. Ragyogó Mesetündér, te vagy az én szerelmesem... mert én a Mese szerelmese vagyok, bolondos, bús legény s fuvom dalomat, járom táncomat a bánat éjjelén... (Felemelkedik.) Ó, add nekem a fátyladat!

*Mesetündér:* A fátyladat kéred? Hát jó... adom — bár kedves ez nekem — ám csak úgy, ha érette cserébe kapom szépen szóló, furulyád!

*Gergő:* (Csizmája mellől előhuzza a furulyát. Nézi egy pár pillanatig, majd megcsókolja és féltérdre ereszkedve átnyújtja.) Fogjad! Ehol vagyon! (Fekél.)

*Mesetündér:* (Átveszi.) Köszönöm Gergő! Felviszem váramba s

ott őrizem! Eljősz-e érte?

*Gergő:* (Esküre emelt kézzel.) Bizony mondom, hogy eljövök... de karddal! Élesre fent karddal, vitéz hadakkal!

*Mesetündér:* (Átnyújtja a fátylat.) Ime itt a fátylam! Cserébe! Többé nem boritom Hajnalsillag arcára! Ha megébred gazdád, add át neki s vigyétek!

*Gergő:* (Vizsgálja a fátylat.) Hallod-e szépséges Tündér, ez nem rendes dolog! Hol vagyon ebbe belészöve országod igazi neve?

*Mesetündér:* Nézd benn az aranszálakat! Tündérek írása az!

*Gergő:* De én nem tudok ám hozzá, s vélem e földön senki emberfia...

*Mesetündér:* Gergő! Erdőntalált Gergő! Szereted-e népem, a te népedet?

*Gergő:* Miként tégedet!

*Mesetündér:* Ugy hát nem kérek mást, csak hét csepp véredet! Hét csepp piros véred, ha hull a fátyolomra érettem s népemért, a varázs megtörött!

*Gergő:* (Határozott mozdulatokkal türi fel balkarján az inge ujját s előhuzza csillogos bieskáját.) Tartsd hát a fátylat!

*Mesetündér:* Várj! Nem úgy, ahogy te gondolod! Rovást rovok karodra... ki látó, fejtse meg! Be'érovom most népemnek nevét! (A furalyával vonásokat huz Gergely karjára.) S ahol rovom... így... így... jár nyomdokán a kés!

*Gergő:* (Késével vágásokat tesz karjára, úgy ahogy Mesetündér mutatja.)

*Mesetündér:* A hét rovásból kiserkedett hét csepp véredet, mit ontál népedért, felfogja majd e fátyol selyme... (A fátylat rágöngyölti Gergő karjára.)

(Mennydörgésszerű zaj, vörös villogó fény, dühös ordítózás, füttyögés.)

*Gergő:* (Legombolja inge ujját.) Miféle ordítózás ez?

(Zaj megszűnik.)

*Mesetündér:* Az ártó szellemek, kik megszállva tartják népem, csapták te pokoli zsvajt! A varázs megtörött! Karodról e rovást le nem veszi semmi...

*Gergő:* ...s ha meghalok, olvassa az, ki él!

*Mesetündér:* (Örömben felkiált.) A varázs megtörött! Szabad lesz népem! (Gergőhöz.) Ébreszd gyorsan a Királyfit s siessetek át árkon-bokron s hegyen, hogy fátyolom mentől előbb Hajnalsillagnál legyen! Ott tilka o'dódik s léssen, ki oldja! (Szélzúgás.) Vihar zenéje zendül! Jó a Felhőkirály! Szállunk vissza a várba! Nem visz többé már szerte a nagy világba! Erdőntalált Gergő, ott őrizem majd szépen szóló jávorfuralyádat... Eljősz-e érte?

*Gergő:* Akár élve, akár halva, de elhidd, eljövök!

*Mesetündér:* (Bucsut int s indul balra.) Ha ti jösztek, úgy megvirrad nekünk, ha nem, marad tovább is sötétlő éjjelünk! Gergő! Vár-lak! (El balra.)

*Tizedik jelenet.*

*Feledés tündére:* (Narancssárga selyemruhában, sárga fátyollal besurran és Józsvü Királyfihoz megy.) Feledj! Feledj! Mindent elfeledj! Feledd el erős feledéssel a suttogás szavát, mit álmodban véltél s feledd el azt a nevet! Ajkad ne tudja mondani!

*Gergő:* (Betoppan.) Ki vagy rút banya s mit keressz?

*Feledés tündére:* (Gergőre tekint. Sziszegő dühhel.) Megcsaltátok testvéremet, az Álomtündért! E bábura lehelt álmot a dőre! De engem ki nem játszol Mesetündér szerelmese, Erdőntalált Gergő! (Sivítva.) Feledj hát te is! Mindent elfeledj! (Jobbra elsuhan.)

*Gergő:* (Dühösen rohan Feledés tündére felé, de amikor a tündér sikolt, megtántorodik, mint akit súlyos tárggyal főbeütöttek és meredten áll pár percig és tünődik.)

*Józsvü Királyfi:* (Megébred. Talpra szökken. Meglepetten néz körül. Gergőhöz.) Hol vagyunk szolgám? Mi van véled?

*Gergő:* (Mint aki álmából ébred.) Elaluvék jó uram s valamit álmodtam vót, de hogy mit? Nem tudom biz én?

*Józsvü Királyfi:* (Tünődve járkál fel s alá a színen.) Várj! Gondolkodom! A tündérek fátyoláért jöttünk e helyre... de honnan? Honnan?

*Gergő:* (Töri a fejét.) Én mintha úgy emlékeznék, hogy a felséges Fejedelem várából egyenest ide jöttünk...

*Józsvü Királyfi:* (Néz háttér irányába.) Amott ködlik felénk a vár! Ahelyett, hogy megkísérelnék a feljutást, mi itt szunnyadozunk? Előre szolgám!

*Gergő:* Gyerünk jó uram! (Indulnának balra.)

*Tizenegyedik jelenet.*

*Látó:* (Balról bejön.) Megálljatok!

*Józsvü Királyfi:* Mit kívánsz öreg?

*Látó:* Uram! A várba hiába mennél! Szél suhog ott csupán, kukik huhog s a szártyú sás tanyáz... A Tündér fátyla már nálatok vagy...

*Gergő:* (Körülnézi magát.) Hol a mándrucba? Mi erről nem tudunk!

*Látó:* Törött pecsétü immár a varázs! Állítom s bizonygatom!

*Józsvü Királyfi:* Öreg! Téged már láttalak s a hangod ismerős...

*Látó:* Igen uram! Láttál! Én vagyok... (Felegyenesedik.) ...a Látó s társam, a...

*Tizenkettedik jelenet.*

*Igric:* (Belép balról.) ...regős! (Gergőre mutat.) E fiuval együtt mi hároman valánk! Emlékezel?

*Józsvü Királyfi:* (Homlokát simogatva.) Emlékezem!

*Látó:* (Gergőhöz. Kitömött szűrére mutatva.) Fiu! Mondsza csak! Mit keres szüröd kitömve itt a gyepen?

*Gergő:* (Bámészan néz szűrére. Vizsgálja. Cibálja ki belőle a szénát.) A nemjóját! Csakugyan az én szűröm! (A fejéhez kapva.) Most ötlék eszembe... Tyü! Megkötyagosodtam é? Hászzenhát én tömém ezt ki erdei füvel, meg lapulevéllal s az volt a szándékom... az volt a

szándékom... (Tünődik, gondolkozik.) Forogj eszem kereké! Forogd ki már no! (Homlokára üt.) Nem tudom no...

*Látó:* No, majd ha célhoz értünk, a rejtély oldva leszen! (Jószivü Királyfihoz.) Uram! Hogy higyj, mi elmegyünk veled! A fejedelmi vár ide közel vagyon s oda is érünk a szellős hajnalon. A fátyol már nálatok vagyon! Én mondom néked, győztél! Szived nemes és hű, karod erős!

*Gergő:* (Rángatja fel a szűrét.) De szűröm nem hagyom!

*Látó:* Mutasd az utat s vezess Simon regős!

(*Függöny.*)

### HARMADIK FELVONÁS.

#### *Első jelenet.*

*Harsonás:* (Várvitézek korszerű öltözetében. Szájához emeli a kürtöt. Kürtjelzés. Kiált.) Hajnal vagyon! Hajnal vagyon! Hajnal vagyon, piros hajnal! Kél már a nap piros arccal! (Ujra kürtjelzés.)

*Fejedelemasszony:* (Arca szomorú.) Talán ne kiáltaná többet az ör a hajnal! Édesen szendereg! Fel talál rettenni!

*Fejedelem:* (Int Udvarnagynak.) Szólj neki!

*Udvarnag:* (Fejhajtással el jobbra.)

*Hajnalcsillag:* (Megébred.) Hajnal vagyon! (Nézi az ablakon keresztül tündöklő csillagot.) Nézzetek! Ott ragyog az én csillagom! A Hajnalcsillag! Milyen fényes! Nem halványul... pedig a hegy mögött közeledik már a nap!

*Fejedelemasszony:* (Becézve.) Kicsinyke leányom, fehér gyöngyvirágom, édesen szunnyadál s sóhaj nem hagyta el ajkadat! Talán nem álmodtál az éjjel szomorú álmot?

*Hajnalcsillag:* (Kevés élénkséggel.) Jól veled édesanyám! A Tündér az éjjel nem borítá arcomra fátyolát...

*Fejedelem:* S a szived?

*Hajnalcsillag:* Az fáj még mindig... nagyon!

#### *Második jelenet.*

*Udvarnag:* (Jön. Meghajol s jelent.) Felséges Fejedelem! Jószivü Királyfi öfensége s a három széptudományu Vándor áll ajtód előtt s kér bebocsáttatást!

*Fejedelem:* Jöjjenek!

*Udvarnag:* (Széttárja a függönyt.)

*Jószivü Királyfi. Látó. Igric. Gergő:* (Jelzett sorrendben jönnek be.)

*Jószivü Királyfi:* Köszöntlek szépséges Hajnalcsillag!

*Hajnalcsillag:* Elhoztad é a fátylat?

*Jószivü Királyfi:* Parancsod, mit bíztál reám, én nem teljesíthetém...

*Hajnalcsillag:* (Bágyadt kézmozdulattal mutat az ablakra.) Ősméred é azt a csillagot? Látod, miként halványul a fénye? Ó, már csak haldokolni jár fel az égre! (Gergőre tekint.) Te legény! Mondd, megvagyon-e még szépen szóló jávorfafurulyád? Te furulyáztad é azt a

dalt, amittől úgy megfájdult a szívem! Kérlek, játszd el azt a dalt nekem!

*Gergő:* Jószívvel fenséges kisasszonyom! (Keresgéli a furulyáját. Nyulkál lajbija zsebébe, szüre ujjába, csizmája szárába. Bosszus türelmetlenséggel.) No! Hová bujtál hát furulyácskám? Jelentsd már magadat!

*Látó:* (Nagyon figyelni Gergőt.) Gergő! Hol vagyon a szépen szóló jávorfafurulyácskád?

*Gergő:* (Tünődik.) Elvészjtettem volna? Á, ezt nem tevéem! Mintha én a furulyámat odaadtam vón valakinek? Biz odaadtam én, de kinek s hol, mikor?

*Látó:* (Igrichez.) Simon hegedős! Elő a kobzodat s pengesd rajta a dalt!

*Igric:* (Kobzát pengeti s szaval.) Suhanó meseköd rejtő erdők mélyén, csillogó fényvilág gyermekek szemén, csobogó csermelykék csacsogó zenéje pázsitos völgyek ölén...

*Gergő:* (Erősen gondolkodik.) Hej, a nemjóját, ki suttogott így a fülembé? Olyan ismerős ez nekem...

*Igric:* (Tovább szaval.) Pásztortűz csillaga, sötét éjtszakában, vén hegyek ormán a hajnal bibora. Magasba vágató felhőparipákon...

*Gergő:* (Eszmél s örömmel kurjant egyet.) ...bús regék ködfátyola... A fátyol! Ragyogó Mesetündér... igen... már emlékszem... e szavakat te suttogtad nekem s a furulyát néked adám cserébe...

*Látó:* (Rákiált Gergőre.) Cserébe e? Mit kaptál értekk Erdőntalált Gergő? Felelj!

*Gergő:* (Tünődik, közben félreacsuszik szüre s láthatóvá válik bal ingeujja, melyen szép sorjában hét csepp vér ütött át.) Mit kaptam cserébe? Ó, ha én azt tudnám...

*Látó:* (Nézi Gergő karját.) Gergő! Véres az ümögöd ujj!

*Gergő:* (Nagy megdöbbenéssel nézi inge ujját.) Véres? az ám!

*Látó:* Mitől véres? Felelj! Mi serkeszté hét csepp véreDET?

*Gergő:* (Révülten, mintegy magának.) Hét csepp véreDET? (Eszénkedve.) Ha nem sajnálok hét csepp véreDET... megmentheted véle népemet s népedet... A hét róvásból kiserkedett hét csepp véreDET fel-fogja majd... (Szinte rémülten kiált.) ...a fátyol selyme... (Izgatott mozdulatokkal kigombolja inge ujját s feltűri. Alatta van a fátyol s rajta szép sorjában hét csepp piros vér.) A fátyol! Ime itt van a karomon! A Mesetündér csavarta rája!

*Mind:* (Eddig feszülten figyeltek, most örömkialtás hagyja el ajkukat.) A fátyol!

*Gergő:* (Lecsavarja a fátylat s Jószívü Királyfihoz viszi.) Hü szolgád Királyurfi átadja im a fátylat!

*Jószívü Királyfi:* (Örömmel veszi át a fátylat s viszi Hajnalcsillaghoz.) Szépséges Hajnalcsillag, ime a tündérek fátyla! (Féltérde ereszkedve átnyújtja.)

*Hajnalcsillag:* (Mosolyog. Felemelkedik a karosszékből. Hirtelen meggyógyul.) Ó... köszönöm... köszönöm! Már nem fáj a szívem! (Vizsgálja a fátylat.) E fátylon mit jelentsen e hét csepp piros rubin?

*Gergő:* A vérem az! Így kívánta a Mesetündér. (Mutatja a karját.) Ime nézd szép kisasszonyom, e hét róvásból az kiserkede!

*Látó:* (Kiáltva.) Megállj! Mi vágások azok karodon?

*Gergő:* (Tünődik.) Biz én nem emlékezem! Erdön gally szaggatá s túske vágta rajta!

*Látó:* (Merően figyeli Gergő karját.) Végképen megvagyom törve immár a varázs! Ime... itt a nyitja! (Szüre alól elővesz egy cifrán faragott róvásfát s annak sima és feketére festett róvásfelületét előkészítve, előhuz egy láncon lógó pásztorkést.) Karodra e jeleket a Tündér rótt-e?

*Gergő:* Hohó! Most gyövek észhez! Nem a! Ő furulyámmal rótt, mutatá s késem nyomában járva rovogatta belé...

*Látó:* (Róvásokat ró a róvásfára.) E titkos hét jelet most im róvásfámra róvom! E hét róvás hét törzsöknek jele s e róvásfán most bevetve áll im előttem a népnek szent neve, mit kimondani most még nem lehet, de olvashatja róvásfám fáján az, ki él!

*Hajnalcsillag:* Jó öreg! Mondd, mindez miért?

*Látó:* Feledéd-e szépséges Hajnalcsillag, miért lengett a Mesetündér fátyla? Hiszen népe rab s szive ezért gyászolt... Ezért teríté éjjelente szépséges arcodra a fátyolt... (Beszéde közben rovogat.) Népe nek való neve még most is rejtve és rejtve is marad, míg nem léssen az a nép igazán szabad! A nevet hangosan senki sem ejtheti de titkát fölfedé e fátyol! s e róvás...

*Gergő:* (Fejedelemhez.) Felséges Fejedelem! A ragyogó Mesetündér várva-várja, mikor megyek a furulyáért, mit a fátyolért adtam néki cserébe! Szépen szóló jávorfurulyámat én nem hagyom, én érette megyek s ha éltemmel is, de visszaváltom!

*Látó:* (Befejezte a rovogatást. Fejedelem előtt féltérdre ereszkedik és tartja a róvásfát, hogy Fejedelem olvashassa.) Felséges uram, a róvást ismered, olvasd hát, olvasd e nevet! Ha olvasád titkát s kardodra üt jobbod, leányod arcára nem leng tovább a fátyol...

*Hajnalcsillag!* (Fejedelemhez.) Felséges atyám, ne feledd, a tündér népe még mindig gyászol!

*Fejedelem:* (Merően s nagy figyelemmel olvassa a róvást.) Igen! E nevet most már ösmerem s hol vagyon ez ország, tudom! (Felmelkedik s kardját kirántja!) Elő! Elő vitézek! Üljenek lóra hadaim!

*Udvarnagy:* Hivom lovagjaid! (Elsiet jobbra.)

*Jószivü Királyfi:* Uram! Engedd, hogy menjek hadaiddal!

*Fejedelem:* Királyfi! Te jósz velem! Ha győztünk, tiéd fele királyságom...

*Hajnalcsillag:* ...s véle az én kezem!

*Fejedelem:* Ugy legyen!

*Gergő:* (Kiáltva.) Harcol az élő és nyugszik a holt!

*Látó:* (A róvásfára rovott hét betűt közönség felé olvashatóan mutatja:

»SZÉKELY«

(Kiáltva.) ...és végre szabad lesz ez az ország!

VÉGE.